

5 martie 2021

Opinie: Perspectivele sectorului european de creștere a animalelor asupra cererii pentru carnea artificială

În Europa, precum și în alte țări occidentale, dezbaterile despre creșterea animalelor și consumul de carne sunt în creștere. În calitate de profesioniști europeni ai sectorului creșterii animalelor, recunoaștem acest lucru și facem tot ce putem pentru a lua acțiune cu privire la cererile societale și îngrijorările privitoare la mediu. Se mai poate și se va mai face progres.

Pe măsură ce se apropie Summitul privind sistemele alimentare al ONU, observăm o cerere tot mai mare pentru carne artificială, făcută în laborator, din partea mai multor lideri de opinie din afara comunității agricole. Percepută de către aceștia drept o adevărată soluție la provocările noastre de mediu, producția sintetică de carne este promovată puternic, printre alții, de liderii din tehnologie, aceștia făcând afirmații puternice în favoarea cărnii artificiale și investind activ în sector. Această viziune a înaltelor tehnologii pentru producția de carne, care beneficiază de tot mai multă atenție în ultimii ani este, în mod paradoxal, destul de prost explicată în spațiul public.

Pentru noi, profesioniști din domeniul creșterii animalelor, perspectiva sprijinită de acest model trebuie dezbătută în public, pentru a se cunoaște toate efectele sociale, de mediu, economice și asupra sănătății publice. Afirmația conform căreia o dietă fără „carne reală” și o Europă fără zootehnie sunt răspunsurile la provocările cauzate de schimbările climatice este incorectă și ar putea duce la o catastrofă pentru nutriția, teritoriile, mediul, diversitatea și cultura noastră.

Liderii de opinie care promovează carnea artificială susțin unanim că știința și-a spus cuvântul cu privire la viitorul creșterii animalelor. Aceștia par să creadă că dezbaterile din cadrul comunității științifice ar sprijini fără echivoc sfârșitul creșterii animalelor. Această viziune poate fi promovată și de unele forme de media, însă corpul mai vast de cercetare academică contrazice clar aceste ipoteze¹. Aceiași lideri de opinie care adeseori trec cu vederea faptul că experții în zootehnie, în special în Europa, adoptă inovații pe termen lung și iau acțiune, utilizând tehnologii și alte soluții, pentru a îmbunătăți durabilitatea operațiunilor lor și bunăstarea animalelor lor. Sectorul zootehnic a redus emisiile de CO₂ din producție în fiecare an, printr-o serie vastă de măsuri și inițiative, în ciuda veniturilor mici acordate agricultorilor. De fapt, agricultura europeană a crescut eficient producția cu 25% din 1990, reducând în același timp emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% în aceeași perioadă².

Trebuie să luăm în considerare, în ceea ce ne privește sănătatea, substanțele nutritive complexe care se găsesc natural în carne (vitamine, oligoelemente...), care ar fi dificil de replicat. Să luăm în considerare și îngrijorările cu privire la securitatea alimentară pe care le-ar putea cauza o tranziție spre carnea artificială în țări care se bazează pe exporturile noastre de șeptel și carne, precum și dezechilibrul crescut pe care l-ar putea cauza între diferiții actori de pe lanțul de aprovizionare sau impactul pe care l-ar putea avea asupra costurilor proteinelor din carne pentru consumatori.

Mai mult, evaluarea tuturor aspectelor sociale, de mediu și economice privitoare la un potențial abandon al sectorului creșterii animalelor în Europa este un proces extrem de

¹ <https://aleph-2020.blogspot.com/>

² <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/16817.pdf>

complex, chiar și pentru cercetătorii din domeniul agricol și zootehnic. Dar, în toate scenariile există cel puțin trei consecințe clare ce ar decurge dintr-o tranziție spre carne 100% artificială:

Europa va pierde un campion al bio-economiei circulare. Zootehnia joacă multe roluri valoroase care ar dispărea. Valorizând produsele secundare de pe lanțul alimentar, zootehnia contribuie la o agricultură mai eficientă. Reciclarea, sau chiar reciclare în amonte conform unora, a resurselor de biomasă precum iarbă, paie și tărâțe, care nu sunt comestibile pentru oameni, este un proces important. Dacă nu sunt consumate de șeptel, reziduurile și produsele secundare pot deveni cu ușurință o presiune în sine asupra mediului, întrucât cererea oamenilor pentru alimente procesate este în creștere. Sectorul zootehnic nu doar că produce hrană, ci și o serie de produse secundare, începând cu îngrășământul organic natural și alți efluenți. Astăzi, 40% din suprafețele cultivate ale lumii utilizează îngrășăminte organice din producția zootehnică³. Europa fără zootehnie va suferi deci o creștere semnificativă a utilizării îngrășămintelor artificiale. Multe produse secundare mai puțin cunoscute vor fi dificil de înlocuit fără costuri de mediu, economice și sociale mari – gândiți-vă la piele (înlocuită de produse pe bază de combustibili fosili), ingrediente farmaceutice (înlocuite de unele artificiale) etc. Este acesta modelul societal prevăzut în Pactul Verde?

Europa rurală va fi golită iar producția de hrană va fi concentrată în mâinile companiilor de tehnologie alimentară. Astăzi, zootehnia este o componentă cheie a Europei rurale. Zootehnia este prezentă în aproape toate regiunile din Europa, într-o varietate de sisteme de producție, conforme contextelor economice, geografice și sociologice locale. Sectorul zootehniei contribuie substanțial la economia europeană (€168 miliarde anual, 45% din totalul activității agricole⁴), la bilanțul comercial și creează locuri de muncă pentru cel puțin 30 de milioane de oameni⁵. Fără zootehnie, exodul rural ar fi accelerat, suplimentând presiunea populațiilor asupra orașelor noastre și stimulând o deconectare și mai mare de natură și de moștenirea noastră culturală. Revoluția cărnii artificiale preconizate nu va fi un sistem cu sursă deschisă. Hrana artificială va fi puternic inginerizată, ultraprocesată⁶ și realizată prin brevete. Așadar este cert că o societate bazată pe „carne 100% artificială” ar fi una în care producția ar fi concentrată, relocabilă și deconectată de natură și ruralitate. Dacă filantropia este cea care ghidează ideea unei societăți fără zootehnie, atunci ar trebui împărtășite brevetele și tehnologia cu toată lumea, în special cu țările în curs de dezvoltare.

Amprenta de carbon a meselor noastre nu va scădea substanțial, așa cum o promit înlocuitorii artificiali. Din perspectiva schimbărilor climatice, o lume fără zootehnie cel mai probabil nu ar fi una spre care să tindem. Fără rumegătoare, pajiștile noastre pastorale și peisajele cu garduri vii ar fi extrem de dificil de întreținut în Europa. Șeptelul reglează ciclurile ecologice, închide ciclul nutrienților și îmbunătățește fertilitatea solului și sechestrarea carbonului prin reciclare și utilizarea îngrășămintelor ecologice ca resursă bio și utilizarea pajiștilor care nu sunt adecvate pentru culturi. În zone mixte de cultură și șeptel,

³ <http://pr.euractiv.com/pr/world-without-livestock-farming-makes-no-sense-humanitarian-economic-ecological-and-agronomic>

⁴

http://animaltaskforce.eu/Portals/0/ATF/Downloads/Facts%20and%20figures%20sustainable%20and%20competitive%20livestock%20sector%20in%20EU_FINAL.pdf

⁵

http://animaltaskforce.eu/Portals/0/ATF/Downloads/Facts%20and%20figures%20sustainable%20and%20competitive%20livestock%20sector%20in%20EU_FINAL.pdf

⁶ <https://aleph-2020.blogspot.com/2020/09/why-eliminating-asfs-would-come-with.html>

rotația pajiștilor are și funcția de a întrerupe ciclul dăunătorilor culturilor, ceea ce le permite agricultorilor să reducă utilizarea pesticidelor⁷. În plus, au existat puține evaluări ale amprentei de carbon ale alternativelor de carne artificială, care ar putea fi mai puțin bună decât ne-am aștepta la prima vedere⁸. De unde ar veni serul utilizat în producerea țesuturilor? Câtă energie este necesară pentru creșterea acelor țesuturi? Ce antibiotice, fungicide sau hormoni ar fi necesari în controlul producției?

Dacă ne dorim cu adevărat să facem schimbări în privința impactului climatic al producției de proteină animală, atunci trebuie să investim în inovarea zootehniei. Sectorul nostru este dornic de inovație și dedicat unor eforturi continue pentru a-și reduce impactul. Abilitatea de a reduce emisiile și impactul în sectorul nostru fac să pălească orice impact pe care l-ar putea avea o carne alternativă.

În concluzie, permiteți-ne să îl cităm pe Jean-Louis Peyraud, agronom francez de la INRAE, care în 2017 a spus „O lume fără zootehnie este doar o altă utopie pe termen scurt, mediu și lung. A venit timpul să revenim la proporții mai realiste, bazate pe fapte. Înlăturarea creșterii animalelor ar fi un nonsens pentru umanitate. Dar asta nu înseamnă că nu ne dorim că îmbunătățim modul în care le creștem, să le respectăm, să le oferim o viață decentă și să ne asigurăm că sunt sacrificate fără durere sau stres. Trebuie să continuăm să cercetăm și să inovăm pentru a reduce impactul negativ al zootehniei și pentru a crește serviciile pe care le oferă societăților noastre.”⁹

Despre noi:

European Livestock Voice (www.meatthefacts.eu) este un grup de mai multe părți interesate, alcătuit din parteneri UE care gândesc la fel și sunt uniți în a readuce o dezbatere echilibrată privitoare la un sector care joacă un rol esențial în moștenirea și viitorul european. Asociațiile reprezintă sectoare de la sănătatea animalelor la furaje, de la ameliorare și zootehnie la agricultori; împreună, acestea doresc să infomezze publicul despre valoarea socială a creșterii animalelor și despre contribuția sa la provocările globale, oferind o altă perspectivă în dezbateri.

Persoane de contact:

Clare Carlisle, AnimalHealthEurope	c.carlisle@animalhealtheurope.eu	+32 474 38 87 11
Jean-Baptiste Boucher, Copa-Cogeca	jean-baptiste.boucher@copa-cogeca.eu	+32 474 84 08 36
Florence Ranson, ELV	florence@red-comms.eu	+ 32 477 49 26 90

⁷ Un studiu din SUA⁷ pe această temă a constatat că înlăturarea zootehniei din SUA ar reprezenta o scădere de aproximativ 2,6% din emisiile totale ale SUA. Dată fiind diversitatea și diferența a modelelor agricole între Europa și SUA, putem deduce doar că de fapt câștigul ar fi și mai mic în Europa.

<https://www.pnas.org/content/114/48/E10301.full>

⁸ <https://www.futura-sciences.com/planete/actualites/rechauffement-climatique-viande-in-vitro-encore-pire-planete-vraie-75120/>

⁹ <http://pr.euractiv.com/pr/world-without-livestock-farming-makes-no-sense-humanitarian-economic-ecological-and-agronomic>